

jsme vyzkoušeli trénink pracovní paměti. Klientka se na tento trénink – hru soustředila a úspěšně odtrénovala všech 25 dní. Nyní po 3 měsících po jeho dokončení se dle zprávy logopeda prodloužila tenacita pozornosti na logopedickou intervenci z původních 10 minut na dnešních 45, slovní zásoba je nyní odhadována na 500 slov. Výrazně se zlepšila výbavnost paměti, což potvrzuje i klientčina matka. Podrobnosti tréninku a jeho efekt včetně logopedického a psychologického vyšetření uvádíme v posteru. Domníváme se v souladu s literaturou, že Cogmed trénink pracovní paměti je efektivní strategií rozvoje rehabilitace poruch pozornosti a paměti u dětí i dospělých.

COGMED TRÉNINK PRACOVNÍ PAMĚTI

Novotný M., Haase J.

Centrum duševního zdraví Jeseník, Šumperk

Cogmed trénink pracovní paměti je komplexní pětítýdenní program, který napomáhá dětem i dospělým s deficitem pozornosti trénováním kapacity jejich pracovní paměti. Jedná se o počítačový software podobný hře. Dětský uživatel trénuje doma ve spolupráci s rodiči, dospělý za asistence blízké osoby. Kompletní program zahrnuje úvodní interview, první sezení, 25 dní tréninku během 5 týdnů s kontrolními telefonáty či návštěvami u osobního trenéra, závěrečné sezení po měsíci a kontrolní sezení po šesti měsících. Po ukončení tréninku samotného klient může využít 12 měsíců odlehčenou verzi programu. Terapeut, respektive trenér, má o pokrocích uživatele přehled díky podrobným výstupům přenášeným po internetu do jeho počítače. Podstatným znakem systému je jeho neustálé automatické přizpůsobování aktuální kapacitě pracovní paměti uživatele. První využití programu vyšlo ze zjištění zásadní role deficitu pracovní paměti u dětí s ADHD. Proto se výzkumy efektivity tohoto tréninku zaměřovaly původně na děti s touto poruchou či s deficitem pozornosti obecně, a to již od předškolního věku. Studie opakovaně potvrzují normalizaci úrovně pracovní paměti po proběhlém tréninku s generalizací efektu na kompletní symptomatiku ADHD (Klingberg et al., 2005). Další výzkumy prokazují po ukončeném tréninku zlepšení kognitivních funkcí u pacientů po CMP (Westerberg, 2007). Na zobrazovacích metodách byla po tréninku zjištěna zvýšená aktivita v mediálním frontálním gyru a v superiorních a inferiorních parietálních kortexech (Olesen, 2003). Jiná studie prokázala zvýšení denzity korových dopaminových D1 receptorů a zvýšení D1 vazebného potenciálu v prefrontálním a parietálním kortexu (McNab et

al., 2009). Představujeme stručně program samotný, přehled výzkumů a princip ovládní.

LITERATURA

Klingberg T, Fernell E, Olesen P et al. (2005). Computerized training of working memory in children with ADHD – a randomized, controlled trial. *J American Academy of Child and Adolescent Psychiatry* 44 (2):177-186.

Westerberg H, Jacobaeus H, Hirvikoski T et al. (2007). Computerized working memory training after stroke – a pilot study. *Brain Injury* 21 (1): 21-29.

Olesen P, Westerberg H, Klingberg T (2004). Increased prefrontal and parietal brain activity after training of working memory. *Nature Neuroscience* 7:75-79.

McNab F, Varrone A, Farde et al. (2009). Changes in cortical dopamine D1 receptor binding associated with cognitive training. *Science*, 323(5915): 800-802.

HERMENEUTICS OF THE BRAIN ACTIVITY

Vinař O.

Samostatná psychiatrická ordinace Praha

Let us accept the definition of mental activity (mind) as neural activity translated into words. The brain works according to the laws of nature where causality explains well the majority of what we perceive directly or which the help of instruments – at least in the space where the dimensions of human body present the median. In the realm of words the principles of language (linguistics) are one of the possible instruments how to explain what the brain perceives – and what we experience subjectively – incl. the self-reflection. Literary texts can be studied with the help of the scientific methods of the humanities. Once translated into words, phenomena gain freedom unbounded from causality, using the methods of generalization and abstract thinking. Freedom of the world of words enables questioning, doubt, and to express nothingness. We can create stories about phenomena which we know that they do not exist (fairy tales, legends, fiction).

The concept of free will is challenged by the finding that the brain decides what we do milliseconds to seconds before it enters consciousness. The delay is due to the duration of the process of translation of the nervous activity to words. Drugs change nervous activity directly, psychotherapy acts by looking for a story which is acceptable for both: the patient and the therapist. Thanks to a feedback mechanism this story is embodied in the brain as well.

OSTATNÍ SDĚLENÍ

PSYCHOFARMAKA A SVOBODNÁ VŮLE

Vinař O.

Samostatná psychiatrická ordinace Praha